

A fertőző betegségek általános epidemiológiája, járványtani alapfogalmak

III/1. A fertőző betegségek általános epidemiológiája, járványtani alapfogalmak. Magyarország és a világ járványügyi helyzete. Járványügyi teendők fertőző megbetegedések esetén

Járványügy célja megállapítani, hogy a betegségek milyen mértékben határozzák meg az ország járványügyi helyzetét – tendenciák figyelése, a megbetegedések ill. a járványok milyen intézkedésekkel előzhetőek meg / állíthatók meg

infektivitás, kontagiozitás, sporadikus, endémiás, járványos, pandémiás, szezonalitás, ciklicitás, fertőzés fázisai, járvány, járványfolyamat, terjedés módjai, megbetegedési arány, elemi reprodukciós szám, morbiditás, mortalitás, letalitás

Járványügyi teendők a fertőző beteggel, a beteg környezetében.
Jogi háttér:

18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

1/2014. (I. 16.) EMMI rendelet a fertőző betegségek jelentésének rendjéről

Járványügyi adatok forrása: Fertőző megbetegedések ill. gyanújának bejelentése – 1931. óta papír alapon, 2014. óta online (OSZIR)

Etiológia tisztázásáig gyűjtő névvel jelentendő megbetegedések: hepatitis infectiosa, meningiditis purulenta (bakteriális), meningitis serosa (virális), encephalitis infectiosa, (enteritis infetctiosa – 2011-ig).

2016-ban bejelentett megbetegedések száma 64798, ennek 66%-a légúti, 29%-a enterális, 2%-a vektor által terjesztett, 1,5%-a heveny vírushepatitis, 0,75% idegrendszeri volt.

Légúti megbetegedések: varicella – 35-40 ezer megbetegedés/év, skarlát – 2-5 ezer/év. Legionellosis: növekvő tendencia, aluljelentett (2016: 66 eset).

Influenza – külön surveillance (önkéntes sentinel orvos, influenza-szerű megbetegedések heti összesített jelentése 40-20. héten), szezon jellemzően a 2-12. hét között, ekkor jellemző a többlethalálozás

TBC – külön surveillance – korányi Kh

Leggyakoribb enterális megbetegedések: campylobacteriosis, salmonellosis, rotavírus gastroenteritis. Enterális járvány okozója leggyakrabban: calicivírus, Salmonella sp.

Hepatitis A vírus okozta megbetegedés – endémiás M.o-on, számos területi járvány É- és ÉK-M.o-on. Bizonyítottan élelmiszer terjesztette HAV jv 2015-ben és 2016-ban. A HBV megbetegedések száma az újszülöttek és a rizikócsoportba tartozók ill. az életkorhoz kötött kötelező oltások bevezetése óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. HCV fertőzések 2003. óta csökkenő tendencia, de aluljelentett, az intravénás szerhasználók körében a prevalencia nő. Népeü. probléma: a krónikus HBV, HCV fertőzöttek jelentős része nem tud a fertőzöttségéről. – Szűrővizsgálatok!

Vektor által terjesztett fertőzések közül a leggyakoribb a Lyme-kór (2016:1338)

A szexuális úton terjedő fertőzések közül a leggyakoribb a gonorrhoea, 2. a chlamydia, 3, a szifilisz. A HIV fertőzöttek száma fokozatosan nő.

B szerocsoportú meningococcus megbetegedés sporadikusan, C szerocsoport járványosan fordul elő.

Védőoltással megelőzhető fert.bet-ek: pertussis, tetanus, mumpsz – 10 alatti esetszám 2015-16-ban (behurcolt ill. oltatlan esetek) 2017 – kanyaró járvány.

Összeállította: Dr. Fehér Ágnes